Anul LXVI. Sibiu, Marți 10/23 Aprilie 1918. Nr. 40.

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:
Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.
Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:
Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil., pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învoială.

Retragerea guvernului

Imediat după-ce s'a vestit, că baronul *Burian* a luat locul contelui Czernin ca ministru de extreme al monarhiei, s'a răspândit și știrea că guvernul *Wekerle* a hotărât, într'un consiliu ministerial ținut în aceeași zi, să se retragă dela putere.

S'a dat un comunicat semioficios, unde se zice că ministeriul se simte îndemnat a-și înainta demisiunea având în vedere, că «*nu dispune deocamdată de măsura mijloacelor, care le crede necesare pentru a realiză reforma dreptului electoral*».

Evenimentul politic, retragarea guvernului, a produs nu puțină bucurie în toate cercurile, atât în capitală cât și în provincie. Se bucură însuși partidul guvernamental căzut, căci scăpând de starea insuportabilă în care ajunsese, crede acum că va izbuti mai ușor cu proiectul său de drept electoral. Dar se bucură, de sine înțeles, mai ales partidul național al muncii, unde se așteaptă formarea unui cabinet de concentrație, care va trebui să primească în programul său înțelegerea cu acest partid, întărit în poziția sa și prin chemarea baronului Burian la postul de ministru al afacerilor externe ale monarhiei.

In dispărutul cabinet se manifestaseră, încă dela început, *două* curente. De-o parte era curentul lui Wekerle, ai cărui aderenți voiau să facă un compromis în chestiunea dreptului de vot; de altă parte era curentul radical, care stărueă pentru adoptarea proiectului *nemodificat* al votului electoral și pentru *disolvarea necondiționată* a camerei în cazul, când n'ar votă acest proiect. In cursul audiențelor, acordate de domnitorul țării, a ieșit la iveală, că situația aceasta nu se mai poate susținea. Domnitorul a dat să înțeleagă lămurit, că nu se învoește, ca *parlamentul să fie disolvat în timp de războiu*, și că în chestiunea dreptului de alegere trebue să se facă o învoeală. Iar aceasta n'a putut să însemneze alt ceva, decât căderea dela putere a grupului politic extremist, condus de Vázsonyi, Apponyi și aderenții lor.

*

Dacă s'a dus un guvern, pe care nici concetățenii noștri maghiari nu-l deplâng, cu atât mai puțin avem noi, românii, motive să-l regretăm.

Ori cine va fi șeful guvernului ungar, lucrul principal este de a scoate din necaz carul inomolit al țării și a-l conduce nu după trebuințe personale și de partid, ci luând în seamă, cu vederi mai largi, interesele tuturor cetățenilor, cari formează statul nostru.

Țara așteaptă să se realiseze nu numai problema reformei electorale, ci să se întroducă și alte îmbunătățiri, care să-i asigure desvoltarea pacinică și viitorul senin.

Cuvântul maiestatic s'a rostit de mult și a făgăduit: «*Un șir întreg de măsuri pentru bunăstarea poporului, un șir de măsuri conforme cu duhul vremii și cu jertfele aduse*».

Tratativele cu România. După știri vieneze, schimbarea întâmplată în conducerea ministeriului de externe nu va aveà *nici o înrâurire* asupra tratativelor de pace cu România. In București se desbat acum contractele de comerț foarte complicate, care din partea monarhiei sânt conduse de consulul general v. Peter. Desbaterile pot să dureze *timp lung*, deoarece sânt de complanat unele deosebiri între interesele ungare și austriace, precum și între interesele germane și austro-ungare.

Criza guvernului ungar. Partidul constituțional 48-ist a ținut o conferență, în care prim-ministrul Wekerle a declarat, că guvernul ieșit dintr'o minoritate s'a format în presupunerea de a executà reforma electorală cu ajutorul actualului parlament, iar în cazul când aceasta nu s'ar puteà, guvernul să apeleze la națiune. In considerare însă că întrebuințarea acestei arme este îndoioasă, guvernul a demisionat. Ține și mai departe la proiectul alcătuit al reformei și la programul de până acum, și crede că de aceeași părere este și partidul. După vorbirile lui Andrássy, Vázsonyi, Hadik și alții, propunerea prezidială se primește cu 46 voturi, contra 27.

Progresele turcilor. Cum se vestește din Constantinopol, trupele turcești se apropie, conform planului, de împrejurimile dela *Kars*. Dela frontul acesta din Caucaz se mai raportează, că turcii ocupând orașul *Batum*, au făcut prisonieri 600 de oameni în uniformă de ofițeri și alți 2500 în uniformă de soldați. A căzut prisonier și comandantul fortăreței și numeroși ofițeri mai înalți. S'au cucerit 250 tunuri de calibru deosebit, locomotive, vagoane și o mare cantitate de provizii.

Unirea Basarabiei

Sfatul țării. — Vorbirea prim-ministrului. — Proclamarea unirii. — Declarație. — Serviciu divin.

In capitala moldoveană s'a publicat *raportul oficial* despre proclamarea unirii Basarabiei cu România. Iată acest raport:

Actul mare al unirii Basarabiei, un vis scump al României, s'a săvârșit în ziua de 9 Aprilie. Cu el sufletele noastre se înalță și tresar de măndrie. Eră un drept al nostru, și consacrarea lui e spre bucuria neamului.

De două zile era o mare fierbere la Chișinău: Din «Sfatul Țării» fac parte 140 membri. Toți erau însufleți de discuțiile care au urmat în chestiunea unirii. Eri și alaltăieri au fost continue conferențe între primul ministru și fruntașii basarabeni din «Sfatul Țării». In urma în acestor consfătuiri, s'a stabilit ca la orele 3 jum. di Al. Marghiloman să vie la «Sfatul Țării» și să dea citire condițiunilor sub care se poate face unirea. —

La orele 3 jum. primul ministru și ministrul de răsboi, dl general Hârjeu, precum și înalții funcționari civili cari îi însoțeau, s'au prezentat la «Sfatul Țării» care era încă în deliberare.

Abia la orele 4 jum. desbaterile au fost terminate și dl Al. Marghiloman a fost introdus în sală de dl Inculeț, președintele «Sfatului», care a rugat să asculte propunerile pe care primul ministru român le face în vederea unirii Basarabiei cu România-mumă.

Dl Inculeț a dat cuvântul d-lui Marghiloman, care, urcându-se la tribună, a fost salutat cu o foarte călduroasă manifestație de simpatie.

Dl Marghiloman, după câteva cuvinte de introducere, a dat citire condițiunilor (pe care le-am publicat) iar președintele Inculeț a invitat adunarea să le cerceteze în aceeași zi, pentru că dl prim-ministru va veni să ia răspunsul «Sfatului Țării».

După aceea primul ministru și înalții funcționari civili s'au retras, ducându-se la comandamentul corpului VI, unde generalul Istrati oferea un ceai în onoarea lor.

La întrare, miniștrii au fost salutați de generalul Istrati, înconjurat de generalii comandanți de trupe prezenți și ofițerii superiori de față.

In sala cea mare unde s'a servit ceaiul, dl Marghiloman avea la dreapta pe dl general Hârjeu iar la stânga pe dl general Istrati. —

Dl Al. Marghiloman a cuvântat pentru regele Ferdinand, care vede cu mulțumire readucerea Basarabiei, după mai bine de 100 de ani, la sânul patriei-mume.

A vorbit apoi de brava armată română.

A răspuns dl general Istrati și apoi ministrul de răsboi, dl general Hârjeu, care a glorificat armata română.

In așteptarea răspunsului dela «Sfatul Țării», miniștri și ofițerii superiori au ieșit în curtea comandamentului și au admirat evoluțiunile pe care le făceau cinci aeroplane, pilotate de ofițeri români.

Vremea era splendidă și stradele se populau din ce în ce, în așteptarea trecerei cortegiului ministerial spre «Sfatul Țării». —

In acest timp, la «Sfatul Țării» continuau desbaterile asupra propunerilor prezentate de dl Marghiloman.

FOIȘOARA

Biblioteca Noastră

— Informații literare —

Obiceiul meu e, de câteori viu la oraș, să zăbovesc câteva momente, înaintea vitrinelor încărcate cu cărți. Această scurtă revistă mă pune în curent cu cea mai nouă mișcare literară.

Altădată sute de volume, înșirate frumos, cu coperta colorată bogat, mă purtau în lumea lor plină de vrajă. Astăzi vitrina românească este ca un câmp de bătaie, după care rămâne pustiu și iar pustiu...

Nume cunoscute, prieteni dragi au dispărut...

Printre atâtea lucruri, comune și îmbătrânite, îmi atrage privirea o broșurică cu înfățișarea plăcută. Intru în librărie, unde cu răceala obicinuită, mi se prezintă Nrii 48 și 49 din *Biblioteca Noastră*, redactată de dl prof. E. Hodoș.

Publicația aceasta, în mijlocul acestei secete literare, este o binefacere. Pentru un preț bagatel, în ea ni se dau: Novele. — Istorioare. — Sfaturi de tot felul. — Versuri. — Glume. — Ilustrații.

In șirurile ce urmează să încercăm a face o scurtă reprivire asupra celor doi numeri.

In Nr. 48 aflăm vestita nuvelă fantastică *Sufletul*, de italianul Carlo Dadone, care tratează teoria transmiterii; apoi Scrisoarea unei femei, despre călătoriile ei de nuntă pe oceanul amenințat de submarine. Sub titlul *Multe și de toate* ni se dau diferite articole și notițe interesante. Să încrestăm câteva: Popoarele și războiul; O socoteală (ce fel de lucruri folositoare s'ar putea înființa numai din *o sută miliarde* cheltuite în răsboi); Salve la înmormântarea unui legionar român; Sfârșitul lumii; Tainele naturii; Exteriorul omului și caracterul său. Apoi câteva versuri poporale actuale și glume ascuțite încheie broșura, care este însoțită de două ilustrațiuni pe hârtie velină: Venera Dormind de Tițian, marele pictor venețian, și Venera și Amor de Guido Reni, vestit artist din școala bolonezâ..

Broșurica Nr. 49 e și mai variată, și mai drăgălașă. Aici întâlnim opere din condeiul lui A. Cehov, St. O. Iosif și D. Anghel. In nuvela *Ocrotirea*, Cehov ne dă un pasaj din viața dăscălească. Un biet dascăl, care în urma unei întâmplări nenorocite, pierzându-și glasul, este silit să iasă din învățământ. Revizorul, om de inimă, voiește să-l ocrotească, dându-i postul de copist la un orfelinat. Bucuria dascălului, și a revizorului, că poate face o faptă bună, este tulburată de un tânăr din o familie cu nume, care are cunoștință cu oameni mari, și fiind și favoritul cucoanelor, vine în zilele următoare la revizor, să ceară postul de copist, care i-ar fi servit lui mai mult ca titlu decât ca ocupație.

Bietul revizor, în urma unei scrisori de recomandație, dată de o persoană oficială, poate la stăruința unei cucoane, trebue să-și calce cuvântul dat, și să lipsească familia unui învățător de pânea cea de toate zilele. — Veșnica poveste: Gardul cu proptele nu cade.

In nuvela *Stana*, scriitoarea *Cristina Fehér*, prinde cu căldură neobișnuită viața românească dintr'un colț al Ardealului și nestatornicia în căsnicie a unei femei tinere și frumoase.

Nuvela *Atacul* este un adevărat asalt strategic din partea unui ofițer tânăr la dragostea unei încântătoare contese poloneze.

Cei doi preteni nedespărțiți, Anghel și Iosif, când vor fi scris prea frumoasa bucată *Răsbunarea*, desigur nu s'au gândit, că tot o Leană le va pregăti și lor soarta lui Lisandru.

Ni se mai dau apoi 3 povestiri și o istorisire subtilă de A. Theinert: Sărac și cinstit.

In *Multe și de toate*, care vrea să fie o mică enciclopedie, aflăm diferite sfaturi practice, momente din viața artiștilor, oamenilor celebri: Brahms, Ion Strauss, Francisc Liszt, A. Lincoln ș. a.

Ca o mărturie a limbii îngrijite și alese, în care sânt scrise aceste mici bucăți, reproduc una:

Un suflet bun

«Lincoln (1809—1865), fostul președinte al Statelor Unite, practicase în tinerețele sale advocatura. Odată se întorcea călare către casă în societatea mai multor colegi, dela un proces dintr'un orășel învecinat.

Se îngână ziua cu noaptea, când cavalcada advocaților trecea pe dinaintea

Rând pe rând, reprezentanții diferitelor secțiuni aprobau unirea în condițiunile ce se prezentaseră, iar numărul opozanților scădea treptat.

Dl C. Stere, ales deputat al județului Soroca, și dl Cazacu, au simțit cu căldura demnă de admirat, nevoile interne ale Basarabiei de a se uni cu România. În trei zile de deliberări, dl C. Stere a rostit 45 de discursuri în limba română și rusă. —

Singura grupare din «Sfat» care rămăsese ostilă unirii, a fost a secției țărănești. Constatându-se o adâncă deosebire de vederi între membrii grupării și dl Țiganco, șeful el, președintele, dupa cererea acestuia, suspendă pentru 10 minute ședința «Sfatului» spre a permite secției țărănești să aibă o consătuire în tihnă. Imediat și această secție a aderat la propunerea de unire. Președintele «Sfatului» a declarat apoi desbaterile închise și a cerut adunării să se pronunțe dacă votul definitiv trebue să fie secret sau pe față.

Cu 87 voturi contra 34, adunarea hotărăște ca votul să fie pe față. Se procedează la vot cu apel nominal și adunarea admite unirea pe baza condițiilor prezentate de dl Marghiloman, cu 84 voturi pentru, 3 contra și 36 abțineri. Se comunică atunci prin telefon la comandamentul corpului că miniștrii români pot să vină să ia act de votul «Sfatului Țării».

Se formează atunci cortegiul precedat de un escadron de cavalerie, urmat de 18 automobile, în care se aflau miniștrii români și toți funcționarii înalți administrativi, și închelat de un alt escadron de cavalerie și se îndreaptă spre «Sfatul Țării». La orele 6 jum. cortegiul intră în curtea «Sfatului Țării» și d-nii miniștri cu însoțitorii lor se îndreaptă spre sala de ședințe unde se redactau ultimele procese verbale ale desbaterilor.

Dl Stere și dl Dr. Cazacu ies din sală întru întâmpinarea d-lor Marghiloman și Hârjeu. Întâlnirea este din cele mai mișcătoare. În mijlocul unei numeroase asistențe de basarabeni și basarabence, cari așteptau rezultatul votului, miniștrii români se îmbrățișează cu d-nii C. Stere și Dr. Cazacu. Dl Stere are un moment de adâncă emoțiune și nu poate articula nici un cuvânt.

În timpul acesta lucrările sânt terminate și miniștrii români împreună cu însoțitorii sânt introduși la biurou și salutați de membrii «Sfatul Țării» cu vii aclamațiuni. —

Dl Inculeț comunică membrilor guvernului român că «Sfatul Țării» a aprobat condițiile, ce i s'au prezentat pentru înfăptuirea unirei Basarabiei cu România și dă cuvântul d-lui Marghiloman. —

Dl Al. Marghiloman declară că în numele poporului român proclamă «Unirea Basarabiei cu România», unire făcută de «Sfatul Țării», care și-a exprimat voința în mod conștient și în deplină libertate.

Mulțumește căpeteniilor basarabenilor, cari au luptat pentru această unire și cari dau dovadă de mare abnegațiune, consimțind ca din conducătorii unei țări să devină umili slujitori ai unui neam.

Cuvintele primului ministru sânt salutate cu ovațiuni nesfârșite. După aceea, președintele «Sfatului» dă cuvântul d-lui L. Buzdugan, secretarul «Sfatului Țării», care cetește declarația «Sfatului» în termenii ce urmează.

(Va urma)

Prisonierii de răsboi

— Ordonanță ministerială —

Ministrul de honvezi a publicat în foaia oficială ordonanța privitoare la tratamentul cu lucrătorii prisonieri de răsboi din Rusia, Ucraina, Finlanda și teritorul rusesc ocupat de Austro-Ungaria și Germania.

Eată unele dispoziții din această ordonanță ministerială:

Stăpânii, cari nu voiesc să țină sub nouăle condiții prisonieri militari, sânt îndreptățiți să denunțe serviciul, începând cu 1 Mai, pe lângă termin de 14 zile. Aceasta este a se comunică în scris lagărului de prisonieri sau ofițerilor de inspecție în ale agriculturii. În lucruri ce nu se țin de agricultură, înștiințarea se face la cea mai apropiată comandă militară.

Cu ziua de 15 l. c. intră în vigoare următoarele hotărâri: Prisonierii de răsboi au să primească mâncare îndestulătoare, sănătoasă și de calitate potrivită; de altă parte totuși nici un prisonier militar nu poate cere să trăească în belșug, în vreme ce poporațiunea este supusă restrângerilor de natură serioasă.

Fiecare prisonier de răsboi are să fie plătit cu simbria zilnică obișnuită a se da, în partea locului, unui muncitor civil de aceeaș categorie. Simbriile acestea se hotărăsc din partea autorităților de prima instanță.

Din simbrie se scad cheltuielile de întreținere pentru prisonieri, dar tot în conformitate cu prețurile statorite de autoritățile primei instanțe.

Cea mai mică simbrie ce trebue *neapărat* plătită în numerar prisonierilor de răsboi, pentru munca de câmp, este de 1 coroană pe zi, ear pentru alte lucrări 2 coroane pe zi. Simbria pentru o decadă se urcă dela 25 la *50 coroane*, plătite în bani gata.

Această plată este maximul, ce poate prisonierul militar să primească în mână pentru o decadă; restul se păstrează ca depunere sau se fac plătiri conform dorinței prisonierului de răsboi.

Libertatea de mișcare a prisonierilor militari se lărgește. Cei fugiți trebue anunțați, ca până acum. Trebue să li se spună prisonierilor, că cei ce părăsesc de capul lor munca, sau cei ce nu lucrează bucuros, sau se poartă în mod provocător, vor fi ultimii dintre prisonierii transportați acasă, în țara lor.

Ordonanța mai cuprinde hotărâri privitoare la abuzul în tratamentul cu prisonierii de răsboi; asemenea și în ce privește prisonierii, cari voiesc să rămâie și mai departe în monarhie, sau cari se însoară aici, și își câștigă proprietate, sau cari voiesc să și aducă aici familia.

Legile, care ocrotesc muncitorii, au valoare și mai departe pentru prisonierii de răsboi; dar, ca și până acum, prisonierii aceștia nu pot fi asigurați pentru cazuri de nenorocire.

Mersul răsboiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 19 April. (Of.) Între Etsch și Piave continuă activitatea vie răsboinică. Pe platoul celor Șapte comune am raspins mai multe atacuri italiene.

Budapesta, 20 Aprii. (Of.) Pe câmpul de luptă italian, în urma timpului nefavorabil, s'a redus activitatea răsboinică.

Budapesta, 21 April. (Of.) Pe frontul sudvestic s'a început de nou, pe multe locuri, lupta de tunuri și activitatea de rocunoaștere. Căpitanul Brunovsky a secerat a 29-a învingere aeriană.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 19 April. (Marele cartier general). Frontul *vestic:* Lupte mai mici s'au desfășurat, pe câmpul din Flandra, între detașamentele noastre de recunoaștere și între posturile engleze. Atacurile puternice dușmane, îndreptate dela nord și nord-vest în contra localității Wytschaete, le-am respins; dușmanul, în poziiile sale de acum, a suferit foarte grele pierderi pe urma focului nostru nimicitor. Artileria, de amândouă părțile, a desvoltat între Bailleul și Labassé puternică activitate. Trupele noastre de infanterie au înaintat la nord-vest de Bethune împotriva liniilor dușmane dela nordul canalului Labassé și au cucerit câteva tunuri. La Festhubert și la Givenchy a decurs luptă schimbăcioasă; am făcut peste șase sute de prisonieri.

La Avre, după o activitate artileristică de câteva zile, au urmat ieri atacuri tari franceze. În contra localităților Morisel și Moreuil, pe ambele maluri ale Avrei, peste pădurea Senegat și pe înălțurile drumului Ailly-Moreuil, zadarnic au năvălit valurile dese dușmane; în luptă înverșunată le-am respins. Dușmanul a suferit sângeroase pierderi. În partea aceasta focul puternic de tunuri a durat și noaptea.

Ucraina răsăriteană: În Tauria am ocupat Ceaplinca și Melitopol.

Frontul *macedonean:* Din întreprinderile trupelor noastre de asalt la încovoietura Cernei am adus câțiva prisonieri italieni și sârbi.

Berlin, 20 April. (Marele cartier general). Frontul *vestic:* Activitatea infanteriei, pe diferitele fronturi, s'a mărginit la recunoașteri. Luptă puternică de artilerie la Wytschaete și Bailleul. Către seara s'a redeșteptat focul de tunuri între Scarpe și Somme. La Avre, spre nordvest de Moreuil, activitatea răsboinică a crescut în cursul zilei. În Vosgi, spre sudvest de Markirch, dintr'un atac reușit în șanțurile dușmane, am adus prisonieri.

Pe celelalte fronturi nici o noutate.

Ludendorff.

Ajutoare din fundațiuni militare

— Locuri vacante —

Mai multe ajutoare, aflătoare în administrarea ministrului de răsboi, au devenit vacante, și anume:

1. Fundațiunea general-maiorului Kletus Pichler. Au devenit vacante 8 ajutoare de câte 250 coroane pentru gagiști sau ostași de rând, cari aparținând armatei l. au făcut campania de răsboi contra Rusiei în răstimpul dela 21 Decemvrie 1914 până la 15 Mai 1915 și în acel serviciu și-au pierdut vederea. În lipsa lor primesc ajutor alți gagiști sau soldați, cari și-au pierdut vederea în serviciul militar. Cererea gagiștilor trebue provăzută cu timbru de 2 coroane și înaintată la autoritatea competentă de evidență. Terminul e nelimitat.

2. Fundația Iacob von Schellenburg. Are un ajutor de 182 coroane 40 fileri pentru văduve de ofițeri, cari au murit în urma răsboiului. Cererea se înaintează până la 15 Iunie a. c. fără timbru la autoritatea de evidență, însoțită de atestat de căsătorie, sărăcie și despre moartea bărbatului.

3. Fundațiunea evidenței de proviantură din Praga. Are un ajutor de 40 coroane pentru văduve și orfani, după subofițeri de proviantură, cari la răposarea lor au aparținut evidenței de provianturâ din Praga. Cererea, fără timbru, se înaintează la magazinul provianturei militare din Praga până la 15 Mai a. c. Se cere atestat de avere și despre moartea soțului (tatălui).

4. Fundațiunea reuniunii pentru arte plastice din Viena dela 1864. Este vacant un ajutor de 100 coroane pentru soldați săraci, fără deosebire de religie și naționalitate, și invalizi din răsboiul Schleswig-Holsteinian din 1864.

5. Fundațiunea diviziei de infanterie din Pustertal. Are mai multe ajutoare în sume nehotărâte pentru membrii din familiile personelor aparținătoare la divizia de infanterie din Pustertal. Cererile ajutoarelor de sub punctele 4 și 5 sânt a se înainta până în 15 Mai la autoritatea competentă de evidență.

6. Fundațiunea Hentzl. A devenit vacant un ajutor de 600 coroane pentru orfani (băeți și fete) ai ofițerilor cas. reg. activi sau pensionați. Cei înrudiți cu maiorul Hentzi-Arthurm sânt preferiți. Se cere a se anexa la rugare atestatul de cununie al părinților, atestat de botez, sărăcie și moralitate. Cererile se înaintează timbrate până la 15 August a. c. la comanda de trupă competentă.

7. Fundațiunea comandei militare din Pozsony pentru ofițeri invalizi. Beneficiază de ajutoare de câte 500 coroane ofițeri aparținători trupelor de sub comanda militară din Pozsony, dacă prin răsboi au devenit invalizi. Despre acestea sânt a se produce atestate. Cererea trebue timbrată (2 cor.) Tot fundația aceasta are ajutoare și de câte 250 coroane pentru orfani săraci și pentru văduve după cei căzuți în răsboi.

8. Fundațiunea Arbes-Ferrari-Fieschi. Dispune de un ajutor vacant în suma de 84 coroane pentru fete orfane după ofi-

---

unei case, sub streșina căreia jos pe pământ ciripeau neputincioși doi puișori de rândunea, probabil căzuți din cuib. Puișorii se opinteau de geaba să sboare.

Societatea călăreață înainta liniștită, dar băgă de seamă, că Abraham Lincoln se oprî și descălecă.

— Ei, Abrahame, ce s'a întâmplat? — întrebă unul dintre prieteni.

— Vreau să încerc, n'aș putea pune iarăș în cuibul lor nenorocitele păsăruice, — grăi Lincoln.

— A, prostie, strigară ceilalți, — la ce să-ți pierzi vremea? Plină-i lumea de rândunele. Încalecă, Lincoln, și te grăbește, să luăm cina împreună, că-i târziu.

Dar Abraham Lincoln nu încăleca, ci își văzu de lucru și izbuti să așeze puii la cuibul lor.

După un ceas sosi și dânsul la masa, unde se ospătau amicii și fu primit cu un *vițor de vorbe istețe spuse în bătaie de joc.* (Sublinierea e a mea. C. I.)

Lincoln le zise cu seriozitate liniștită:

— *Domnilor colegi, o noapte întreagă n'aș fi putut să dorm, dacă aș fi lăsat să piară slăbuțele păsărele, și dacă nu le-aș fi dus la mama lor!*

Colegii n'au mai râs de Abraham Lincoln.

Și, acest suflet mare și bun, a trebuit mai târziu să moară omorât»... —

Pilda lui A. Lincoln ar trebui urmată de cei ce suie amvonul românesc, și în loc de predania cuviosului Trifon ar trebui propoveduită evangelia blândeței și milei față de ceata cântăreților și față de orce jivină cât de mică și neînsemnată, căci Creatorul a menit fiecăreia rostul ei în lume și omul nu este iertat s'o strivească cu ură.

Acest volumaș este împodobit cu șase ilustrațiuni și anume:

1. Laocoon și fiii săi; 2. David, de Michel Angelo; 3. Quos ego, de Rubens; 4. Danae, de Titian; 5. Ploaia de aur, de Van Dyck (cit. Daik, flamand), și 6. Răpirea Sabinelor, de Luca Giordano. În legătură cu ilustrația aceasta îmi vine în minte o anecdotă, pe care am citit-o undeva și acum este foarte actuală:

O domnișoară, peste care trecuseră multe primăveri, dovadă câte-un firișor de păr alb ce-a poposit în zulufi, privia într'o vitrină la tabloul lui L. Giordano. Încântată de arta cu care a prins artistul acest moment mitic, sau nu știu ce dorueri ascunse au făcut-o să exclame: Doamne, Doamne, ce vremuri erau odată, cum de nu se mai întorc!

Despre aceste ilustrații se dau explicări scurte, dar cu miez și notițe biografice despre autorii lor. A popularizа viața și operele artiștilor celebri este o idee fericită. M'aș bucură dacă în numerele viitoare din *Biblioteca Noastră* voi afla pe Grigorescu, Aman, Obedeanu, O. Băncilă, Teișanu ș. a.

Ori și cine citind volumașele din Biblioteca Noastră va învăța și va petrece. Date în mâna soldaților cu carte, le va procura câteva clipe senine.

Const. Iencică.

Cântec

Cine-mi dă 'napoi trecutul
Și ce-mi fură mâna sorții,
Când s'acum — necunoscutul —
Aștept să mă cheme lutul,
Mângâiat de mâna morții?

Cin' m'adoarme 'n șoapte line
In atâtea seri de earnă,
Și la capu-mi cine vine,
Cu priviri adânci senine,
Fir de dragoste s'aștearnă?

Și sub nuc cine să-mi spună
Șoapte 'n nopți târzii de vară,
Dintr'o dragoste nebună,
De-un fecior și-o fată june
De-un pribeag în altă țară?

Ioan Berghia.

Cântec

Aștează-mă 'n serile verii,
Sub plopii cărunți în ograđă.
Din liniștea 'naltă a serii
Doar stelele vor să ne vadă.

Aștează-mă 'n zile cu ceață,
Din toamna ce-alungă cocorii.
De noi și de-a noastră viață
N'a ști, fără ceața și norii.

Dar nu mai aștează, când vine
Earna, și fulgi vor să cadă,
C'atunci, departe de tine,
Dorm în adânc sub zăpadă.

Ioan Berghia.

ţeri până la rangul de căpitan. Se consideră fete nemăritate trecute de 55 ani, al căror tată a fost aplicat la o comandă de staţiune. Cererile se înaintează până la 1 Iulie a. c. la comanda militară de evidenţă.

9. Fundaţiunea văduvei de maior Ana von Strassay. Are un ajutor de 100 cor. pentru orfani, ai căror tată ca ofiţeri au murit în urma răsboiului. Se cere atestat de botez, de sărăcie, medical şi despre celelalte împrejurări.

10. Stipendii dela loteria de stat. Sânt vacante mai multe ajutoare de câte 300 cor. pentru fete orfane, obligate a cerceta şcoala, după ofiţeri cari au căzut pe câmpul de luptă sau prin strapaţele răsboiului. Se cere atestat de botez, şcolar, de paupertate etc. Cererile se provăd cu timbru de 2 coroane şi se înaintează până în 15 August la autoritatea militară de evidenţă.

Ştirile zilei

Export oprit. Prin ordonanţa ministerială se opreşte exportarea de alimente, şi alte articole trebuincioase, în afară de teritorul ungar.

*

Baronul Ştefan Burian. Noul ministru de externe, baronul *Burian*, ginerele răposatului baron Géza *Fejérváry*, este acum de 68 de ani. In anii tinereţelor sale fusese reprezentant al monarhiei la Atena, când suveranul său Francisc Iosif l-a numit ministru comun de finanţe în postul devenit vacant prin moartea lui Beniamin Kállay, în Iulie 1903. Acest post îl păstrează până în 1912. In anul următor este numit ministru à latere în cabinetul lui Tisza; ear după retragerea contelui Leopold Berchtold, în 1915, ajunge ministru de externe. Afacerile acestui ministeriu le conduce aproape doi ani, până în Decemvrie 1917, când este înlocuit prin contele Czernin. Atunci baronul Burian primise earăş postul de ministru comun al finanţelor.

*

Repaos general. Conducătorii partidului democrat anunţă într'un apel către muncitorii din Ungaria, că ziua de 1 Mai în anul curent o vor serbà earăş prrin repaos general. In aceeaş zi se serbează şi aniversarea de 100 de ani dela naşterea lui Carol Marx.

*

Concertul dat de Veturia Triteanu în Budapesta. Din rapoartele elogioase apărute în presa din capitală, asupra concertului dnei Veturia Triteanu, reproducem părerea ziarului *Pester Lloyd*, care scrie următoarele:

Cu acompaniamentul orchestrei simfonice de sub direcţia lui Alexandru Egressy au concertat Duminecă, cântăreaţa de operă *Veturia Triteanu* şi virtuosul clavirului Em. Hegyi. A fost primul prilej de a se auzi aici cântăreaţa din Ardeal. — Prestaţiunile sale, alese cu gust distins şi cari vădeau pricepere muzicală, au stârnit impresii foarte favorabile. Sopranul său dramatic voluminos, cu răsunet puternic, care numai în notele de sus câte odată strident şi în piano cam de un timbru surd, dar admirabil cultivat. Ca virtuţi preţioase trebue relevate: frazarea distinsă, declamarea limpede, pregnantă şi intonarea sigură. Cu toate bucăţile cântate a secerat vii aclamări.

*

Donaţiune pentru biserica din Căinelul de jos. Dl *Dr. Nicolae Robu*, medic în Baia de Criş, şi soţia *Aurelia* născută *Candrea*, ca rescumpărare de cunună pe sicriul răposatei preotese, văduva Sofia Tiulescu, au dăruit bisericii din Căinelul de jos suma de 70 coroane. Asemenea dl *Panfiliu Plaştea*, notar în Mihăleni, şi soţia *Iulia* născută *Bisa*, au dăruit tot spre acel scop suma de 40 coroane. Primească marinimoşii donatori cele mai adânci mulţumite din partea bisericii noastre. — Căinelul de jos, la 16 April 1918. *Ioan Popovici*, paroh ort. rom.

*

Biblioteca curţii din Viena. Biblioteca curţii din Viena a fost întemeiată de împăratul Maximilian I. (1493—1519). Acesta moştenise dela tatăl său, Frideric al IV-lea, multe cărţi şi reviste, care formează baza bibliotecii. Dela împăratul Carol al III-lea încoace biblioteca s'a îmbogăţit în proporţii însemnate. Aşa se explică faptul, că acum de curând s'au luat dispoziţii pentru aranjarea ei. E vorba de a pune în ordine cam un milion de cărţi, 8000 incunabule, 27,000 manuscripte, 20,000 cărţi, 350,000 reliefuri, 130,000 ilustrate şi fotografii, 50,000 tipărituri muzicale. In bibliotecă se află o colecţie de papirusuri şi anume 100 000 bucăţi în 9 limbi, dela arhiducele Rajner din 1899.

*

Bilete pentru haine. Se vesteşte că comisiunea pentru provederea poporaţiei cu haine a pregătit un proiect în scopul introducerii biletelor pentru haine. Prin aceasta se intenţionează curmarea uzurei ce se face cu hainele.

*

Repertoriu. D-l Teodor V. Păcăţianu a predat spre publicare epitropiei fondului gazetarilor români din Ungaria: Repertoriul ziarului *Telegraful Român* pe anii 1853—1917.

*

Plânsorile împotriva recvirării. In chestiunea plânsorilor ce se dau împotriva recvirării ministrul alimentaţiei publice a adresat o circulară către municipii. Orice plânsoare este a se înainta la comisarul de alimentaţie pe calea primăriei comunale sau a primarului orăşenesc.

*

Stare de asediu în Irlanda. Pe întreg teritorul Irlandei s'a declarat starea de asediu. Toate întrunirile publice au fost oprite.

*

Decorat. Sublocotenentul *Isaia Popa* din Ocna-Sibiului, student medicinist, este decorat cu Signum laudis.

*

Finlanda stat monarhic. Din Stockholm se anunţă, că Filanda se va preface în stat monarhic, dar nu cu domnitor de origine germană.

*

Impuşcat. Se anunţă oficios din Paris: *Bolo paşa*, învinuit că a luat dela duşman milioane, ca să cumpere gazete franceze, care să agite în favoarea păcii, a fost osândit şi executat la Vincennes în dimineaţa zilei de 17 l. c.

*

Dreptul de vot în Prusia. Deutsche Tageszeitung are informaţia, că majoritatea partidului liberal naţional din parlamentul prusian este împotriva dreptului universal egal. De aici se deduce, că reforma electerală din Prusia va cădea.

*

Tactică şi strategie. Cuvântul «*tactică*» se derivă din grecescul «taktós» şi însemnează ştiinţa acelor mişcări militare, pe care trupele le fac pe câmpul de luptă în prezenţa duşmanului. Cuvântul *strategie* se derivă din grecescul «stratós» (armată) şi «eghéomai» (a conduce) şi însemnează ştiinţa despre acele mişcări militare care le fac trupele cu scopul de a ajunge câmpul destinat pentru luptă. Deosebirea între tactică şi strategie o vedem mai bine prin următoarele exemple. In răsboiul de şapte ani încheiat cu învingerea lui Frideric cel mare asupra Rusiei, Angliei, Franţei şi Austriei, trupele lui Frideric cel mare cu aripa stângă s'au răzimat pe râul Odera, iar cu cea dreaptă pe Elba, şi astfel înaintând spre Rosbach au silit pe generalul Soubise să ia lupta, în care generalul a fost bătut. Aceasta a fost o mişcare *strategică* din partea trupelor lui Frideric cel mare. Tot Frideric după învingerea dela Rosbach a înaintat în Silezia prin mişcări strategice şi voind să atace trupele generalului Soubise s'a făcut că atacă aripa dreaptă a trupelor acestui general, care s'a apărat la dreapta, în credinţa că acolo vine atacul. Dar Frideric îndată a atacat aripa stângă şi a învins pe Soubise. Aceasta e mişcare *tactică*, făcută sub ochii duşmanului.

Economie

Peronospora

Poveţe de apărare împotriva peronosporei viticole.

Intre vrăjmaşii cei mai mari ai viilor se numără şi *peronospora viticolă*, numită în unele locuri *mană*.

Peronospora e un mucegaiu (burete) care atacă şi pustieşte frunzele, florile şi bobiţele viţelor de viie aşa, că în scurtă vreme poate să nimicească tot rodul viei din an; afară de aceea uscându-se frunzele viţelor, lăstarii nu pot creşte, rămân verzi şi necopţi, iar urmarea este, că pentru anul viitor nu vom avea lemnul de rod; viţa întreagă se slăbeşte şi, dacă se repetă aceasta vre-o câţiva ani, viţa piere. *Pagube mai mari decât peronospora numai filoxera căşunează viilor.*

Cunoscute fiind însă mijloacele de apărare, e de mare însămnătate, ca să ne apărăm împotriva ei înainte de a se ivi.

Apărarea constă în aceea, că *stropim viţa de vie* cu aşa numita *zamă bordoleză*. Aceasta nu e alt ceva decât apă, în care s'a topit peatră vânătă (sulfat de cupru) şi s'a adaus var.

Apa de topit o pregătim în modul următor:

Pentru stropitul dintâi se foloseşte la fiecare 100 de litri de apă $1/4$ kgr. peatră vânătă şi tot atâta var stâns. (Sub var stâns este a se înţelege, că luând peatra de var punem puţină apă peste ea, aşa ca varul să se prefacă numai în prav fin, din praful acesta se ia tot atât ca şi din peatra vânătă).

Pentruca topirea să se facă mai iute, peatra vânătă se leagă în un săculeţ de pânză rară şi se atârnă în jumătatea de apă cât voim să folosim, iar în ceealaltă jumătate de apă punem varul stâns, mestecând bărbăteşte, ca să se topească bine în apă.

Dupăce s'a topit peatra vânătă, turnăm în soluţiunea aceasta laptele de var, străcurându-l prin o sâtă veche, ca pietricelele de prin var să nu strice stropitoarele şi apoi mestecăm mereu. Dacă apa de stropit are coloarea albastră a cerului, aceasta dovedeşte, că am pus var de ajuns în zama bordoleză; iar la caz că ar fi mai rămas ceva din laptele de var, punem în apa de stropit tot atâta apă curată.

Despre aceea că pus-am var de ajuns, ne mai putem convinge şi aşa, că cumpărăm din farmacie (apotecă) de vre-o câtva bani *hârtie roşie de lacmus* şi cu aceasta cercăm zama bordoleză. *Dacă hârtia roşie se învineţeşte, aceasta dovedeşte, că am folosit var de ajuns;* dacă rămâne însă roşie, mai punem puţin lapte de var, pânăce hârtia învineţeşte.

Zama astfel pregătită o stropim cu ajutorul *stropitoarelor* (proaştelor, tulumbelor) anume făcute spre acest scop. De câteori umplem stropitoarea, amestecăm bine apa de stropit din butoi sau din ciubărul, în care am făcut-o şi o stăcurăm prin sâtă ca să nu între gunoi în stropitoare. E bine dacă şi în decursul stropitului se scutură (clatină) stropitoarea din spate, pentruca să se amestece zama din ea.

Pentru întâiaoară se stropeşte, când lăstarii au 8—10 frunze, adecă pe la mijlocul lunei Mai, a doua oară la 14—20 zile după stropitul întâi, a 3-a şi a 4-a oară în lunile Iulie şi August.

Pentru stropitul al doilea şi celelalte se va lua *1 kgr. peatră vânătă la 100 litri apă* şi tot *atâta var stâns*. Mai multă peatră vânătă nu e de lipsă să se iee, de oarece măreşte numai cheltuelile fără a avea succes mai mare.

La stropit să îngrijim, ca *zama să ajungă peste tot locul*, va să zică nu numai frunzele, *ci şi ciorchinul precum şi florile, boabele şi lăstarii să fie stropiţi*, căci peronospora îi atacă şi strică şi pe aceştia.

Zama bordoleză să se facă numai în ziua în care se foloseşte, de oarece dacă stă, perde din putere.

Timpul cel mai periculos pentru viţă este, când după o ploaie măruntă urmează căldură mare, căci atunci se iveşte peronospora mai tare, şi în asemenea casuri, dacă via e încă nestropită, *o stropim fie chiar şi în ploaie*, de oarece numai aşa putem împedeca ivirea şi lăţirea peronosporei.

Apărarea contra peronosporei trebue să fie totdeauna prevenită, adecă înainte de a se ivi peronospora. Frunzele atacate noi nu le mai putem vindeca cu nici un fel de prav sau stropit, deci trebue să avem grijă să stropim la vreme, de oarece orice amânare aduce pagube mari după sine prin perderea în mare parte a recoltei şi prin necoacerea coardelor de rod pentru anul viitor.

Sibiu, 17 Aprilie 1918.

Comitetul central al «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu».

Pant. Lucuţa
prezident.

Victor Tordăşianu
secretar.

Nr. 2601 Epitr. 1918.

Publicaţiune

Pentru trebuinţele seminarului arhidiecezan «Andreian», pentru trebuinţele orfelinatului, pentru birourile Consistorului Arhidiecezan şi Mitropolitan, pentru tipografia arhidiecezană:

Avem lipsă de 200-300 stânjini metrici lemne de foc, de fag, neplutite, pentru cari escriem licitaţie cu oferte închise la 1 Iunie 1918 st. n.

Oferenţii au să înainteze ofertele lor sigilate la «Consistorul Arhidiecezan» până la 1 Iunie, au să arete preţul, pentru care ofer lemnele aduse şi aşezate în curţile oficiilor amintite, per stânjin metric, scris cu cifre şi litere, şi au să se oblige, că aduc şi predau lemnele cel mai târziu până la 15 Iulie 1918.

Dela firme cunoscute şi acreditate primim oferte şi fără vadiu; — firme puţin cunoscute au să depună la cassa arhidiecezană un vadiu de 3000 coroane în bani ori hârtii de valoare, care vadiu li se restitue la predarea lemnelor, — iar la caz de a nu furniza lemnele, — rămâne în favorul instituţiilor, pentru cari au luat angajamentul.

Sibiiu, din şedinţa consistorului arhidiecezan, ca senat epitropesc, ţinută în 31 Martie 1918.

Consistorul arhidiecezan.

Act de recunoştinţă

Onorabila adunare generală a institutului de credit şi economii «*Albina*» din Sibiu a binevoit a ne dărui, din cvota de binefaceri, suma de 100 cor., transpusă la *fondul de 20 bani* pentru *cumpărarea unei case cu hală de vânzare* pe seama meseriaşilor noştri.

Pentru acest dar generos se exprimă cele mai sincere mulţumite.

Sibiu, 17 Aprilie 1918.

Pentru comitetul «Reuniunii sodalilor români din Sibiu»:

Vic. Tordăşianu,
prezident.

Cărţi şi reviste

Şcoala noastră poporală şi darea culturală. Raport oficial, de *Dr. Gheorghe Ciuhandu*, protopop, asesor referent şcolar. Cuprinde pe 51 de pagine: O lămurire; Introducere; Anii cultuali 1906, 1912 şi 1916; Resumare; Spre cărări nouă; In loc de propuneri; Adnexă; Conspect statistic sumar. — Arad, 1918. Tipografia diecezană.

*

Frunzuliţe din răsboi. Versuri ardeleneşti. Adunate şi alese de *E. Hodoş*. O broşură de frumoase cântece. Costă 20 fileri. A se cere dela *Librăria Arhidiecezană*.

*

Carte de bucate. A apărut tocmai acum *partea III*, cu totul nouă, din cartea de bucate *Poftă Bună*, de *Zotti Hodoş*. Noul volum cuprinde: reţete de supe, asiete, sosuri, legume, fripturi, pastete, *prăjituri, bombe*, timbale, îngheţate, bomboane beuturi, *sandviciuri* ş. a.

Se arată cum se întocmeşte o masă de nuntă, cu *menuurile* potrivite. Bucatele, după reţetele acestea, se pot uşor pregăti şi *acasă*. — Cartea, de 160 pagini, costă *3 coroane*. Se poate comanda dela autoară în Sibiu, şi dela Librăria Arhidiecezană.

*

Dicţionar maghiar-român şi român-maghiar. A apărut zilele acestea, în editura Francisc Schenk din Budapesta dicţionarul maghiar-român şi român-maghiar întocmit de dl dr. Gheorghe *Alexici*, profesor la Academia orientală de comerţ din Budapesta. Cartea aceasta de 144 pagini, legată în carton, cestă 1 cor 80 fileri şi se poate comanda dela autor, în total cu 1 cor. 90 fileri.

*

Cărţi pentru toţi. In Tipografia *Poporul Român* din Budapesta (VII. Ilka utca, 36) au apărut câteva cărţi bune sub numirea *Carte pentru toţi*. Până acum au ieşit de sub tipar 9 mnuere, şi anume:

1. Liga celor cu părul roşu.
2. Câteva povestiri şi multe adevăruri.
3. Nuvele şi schiţe din literatura maghiară.
4. Cititorul, de Maxim Gorki.
5. Primăvara, roman de Al. Ciura.
6. Munţii noştri aur poartă, versuri de Iustin Ilieş.
7. Ce-i frumos şi ce-i urât?

8—9. Medicul de casă.

Preţul unui număr 40 fil. 12 numere în abonament 4 cor. 30 fil. Recomandăm cititorilor această interesantă bibliotecă.

Teatre în Sibiu

Teatrul oraşului. Director: Leo Bauer.

Marţi, în 23 April: *Familia Hannemann*, farsă în 3 acte.

Miercuri, în 24 April: Aceeaş piesă. Inceputul la: 7½ ore seara.

Teatru cinematograf. *Apollo*, Strada Schewis. Directoară: D-na Emil Tóth.

Marţi şi Miercuri, în 23 şi 24 April: *Călători misterioşi*, dramă.

In 25 şi 26 April: *Cabiria*, partea II. Trei reprezentaţii în fiecare zi.

Inceputul la: 5, 7 şi 9 ore seara.

Ad Nr. pp. 355/1918 (82) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. a II-a **Calian**, din acest protopresbiterat, devenită vacantă prin abzicerea fostului ei paroh, prin aceasta se deschide concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, sunt a se înainta subsemnatului oficiu în terminul sus-indicat, şi cu prealabila încunoştiinţare a acestuia sunt poftiţi a se prezenta la biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare, ca să fie cunoscuţi din partea poporului.

Cluj, la 20 Martie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Cluj în conţelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roşescu,
protopop.

Nr. 68/1918 (80) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II din **Halchiu**, protopopiatul Braşov, se publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunii dela stat.

Concurenţi să-şi înainteze cererile, instruite cu documentele prescrise, la subscrisul oficiu în terminul arătat şi să se prezente în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică, cu prealabila încunoştiinţare a subscrisului, spre a oficia, a cânta sau a predica.

Braşov, în 10 Martie 1918.

Oficiul protopopesc ort. român al tractului Braşov, în conţelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Stefea,
adm. prot.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria : Arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuinţele preoţilor români şi ale elevilor seminariali

de

Aurel Popoviciu,
duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericeşti şi de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiiu : Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Şpan

conferenţă cetită la congresul învăţătorilor ort.-gr.-or. români din Biharia

de

Nicolae Regman.

Preţul: **30 fil.** plus porto postal **6 fil.**

In editura comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl **T. V. Păcăţian** a apărut

Evangelia ca bază a vieţii,

celebra lucrare a lui **G. S. Petrow**, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilisaţiunii. Educarea voinţei în spirit creştinesc. Deposedarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăţia lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare în *Librăria arhidiecezană* din *Sibiiu*. Preţul unui exemplar e *1 cor. 60 filleri* plus *15 filleri* porto poştal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiiu-Nagyszeben se află de vânzare:

Seminţe din agrul lui Cristos

cuvântări bisericeşti pe toate Duminecile şi sărbătorile de peste an, precum şi la casuale bisericeşti, publice şi private

de

Zacharia Boiu, fost asesor consist., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminecile de peste an.
Tomul II: Cuvântări la praznicele şi sărbătorile de peste an, precum şi la casuale bisericeşti.
Tomul III: Cuvântări bisericeşti la înmormântări, parastase şi alte festivităţi funebrale. Adaus de texturi biblice pentru cuvântări funebrale.

Cuvântări funebrale şi memoriale,

Preţul: de fiecare tom **3 Coroane** plus porto postal recomandat 60 fil.

In editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

a

bisericii catolice şi apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunei, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de **Dr. Pavel Roşca**, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenţei Sale a Înaltpreasfinţitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei şi Metropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria şi Transilvania **Ioan Meţianu.**

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. É. Mesolora, sub titlul: „*Τὰ συμβολικὰ βιβλία*". Atena 1883.

In aceasta ediţie, bine îngrijită şi din punct de vedere al limbei, pe lângă „Prefaţa" revăzătorului în care se indică istoricul crearii acestei cărţi simbolice şi isvoarele consultate, se publică şi o parte din „Precuvântarea" arhimandritului Filaret Scriban, din preună cu biografia mitropolitului Petru Movilă, precum şi aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** şi se vinde broşată, cu preţul de **3 cor.**

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

A apărut şi se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu

Predici

de

Mihai Păcăţian,
protopresbiter

şi alţi preoţi din protopresbiteratul B.-Comloşului.

Preţul **3 cor.**, plus **12 fil.** porto.

In „Biblioteca meseriaşilor români"

au apărut:

Nr. 1. **A. Kotzebue:** Nepotul răsfăţat, fasă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Şuluţiu, prelucrată de T. V. Păcăţianu) . —·60
Nr. 2. **I. Nestroy:** Pribegii, comedie din viaţa meseriaşilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca . —·50
Nr. 3. **Carol F. Pfau:** Tânărul editor, îndreptar pentru începătorii şi pentru ceice voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu . . . . . —·60
Nr. 4. **Ioan Lupeau:** Bucovină n'a învăţat şi umblă la însurat, sau Vlăduţul mamei . . . . . —·40
Nr. 5. **Iuliu Crişan:** Carierele vieţii. Partea I. Carierile economice, industriale şi comerciale . . —·60

Se pot procura dela **Librăria arhidiecezană, Sibiiu.**

„DACIA",

institut de credit şi de economii, societate pe acţii în Orăştie.

Convocare.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi de economii «DACIA», prin aceasta se convoacă la a

XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ţinea la **9 Mai st. n. 1918, la 10 ore a. m.**, în localul institutului.

PROGRAM:

1. *Numirea unui notar şi 2 scrutători.*
2. *Raportul anual al direcţiunii, bilanţul anului 1917 şi raportul comitetul de supraveghiare.*
3. *Decidere asupra rapoartelor, bilanţului şi profitului curat.*
4. *Eventuale propuneri întrate conform statutelor.*
5. *Alegerea alor 2 acţionari pentru verificarea procesului verbal.*

Acţionarii, cari doresc a lua parte la adunarea generală în persoană sau prin plenipotenţiaţi, au să depună acţiile şi plenipotenţele la cassa institutului în înţelesul §-lui 20 din statute cel puţin în preziua adunării generale.

Orăştie, la 4 Aprilie 1918.

(84) 1—1 **Direcţiunea.**

Contul bilanţ. — Mérleg számla.

Activa—Vagyon. **Pasiva—Teher.**

	K	f		K	f
Cassa în numărar — Pénztári álladék		29,081·44	Capital societar — Részvénytőke		100,000·—
Efecte publice — Érték papirok		38,581·33	Fond de rezervă — Tartalékalap		42,787·26
Cambii de bancă — Bankszerű váltó tárca	217,100·—		Fond filantropic — Jótékony alap		446·21
Cambii cu acoperire — Jelzálogilag bizt. váltó tárca	11,060·—	228,160·—	Depuneri spre fructificare — Betétek		255,193·65
Mobiliar — Butorozat	918·—		Dividendă ner. — Fel nem vett osztalék		1,267·—
după abscriere — leirás után	92·—	826·—	Pro Diverse — Különféle		469·56
Debitori — Adósok		75,273·30	Conturi curente — Folyószámla		5,313·—
Timbre, proteste şi vadiu anticipat — Előleg, óvás és bánat pénz		10,606·34	Profit curat — Tiszta nyereség		1,244·—
Conturi curente — Folyószámlák		24,192·27			
		406,720·68			406,720·68

C. Profit şi Perdere. — Nyereség és Veszteség-számla.

Eşite—Kiadás. **Venite—Bevétel.**

	K	f		K	f
Interese — Kamatok:			Interese — Kamatok		31,515·80
pentru depuneri—betétek után	10,913·95		Diverse — Különféle		1,805·72
pentru conturi curente—folyó számlák után	4,317·76	15,231·71			
Spese — Költségek:					
fond de pensii — nyugdij-járandóság	512·88				
salarii — tiszti fizetések	7,112·—				
chirie — házbér	800·—				
portó — postabér	97·80				
diverse spese-különféle kiadás	4,491·94	13,014·72			
Contribuţie — Adók:					
directă — egyenes adó	2,647·70				
10% la int. după dep. — 10% tőke kamat adó	1,091·39	3,739·09			
Amortizare — Leirás:					
cin mobiliar — butorzatból		92·—			
Profit curat — Tiszta nyereség		1,244·—			
		33,321·52			33,321·52

Orăştie, la 31 Decemvrie 1917. — Szászváros, 1917. december hó 31 én.

Dr. Mutean m. p.,
director executiv — vezérigazgató.

Buzdugan m. p.,
secretar — titkár.

Subsemnatul comitet de supraveghiare am examinat conturile prezente şi le-am aflat în consonanţă cu registrele institutului. — Alulirott felügyelőbizottság a jelen számlákat megvizsgálluk és azokat az intézet könyveinek tartalmával összehangzásban levőknek találtuk.

Orăştie, la 5 Aprilie 1918. — Szászváros, 1918. április hó 5-én.

Ioan Botean m. p., preşedinte—elnök. **Constantin Dăncilă** m. p. **Ioan Lazaroiu** m. p.

Recuisite de scris se pot procura dela **Librăria arhidiecezană**

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comşa.

Editura şi tiparul tipografiei arhidiecezane.